

STÁT A PRÁVO – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 1. LEKCE: POLITICKÝ ŽIVOT

SADA LOSOVACÍCH LÍSTKŮ

K ROZDĚLENÍ DO SKUPIN – POLITICKÝCH STRAN

(pro 3 x 12 žáků)

KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ
KONZERVATIVNÍ	LIBERÁLNÍ	ZELENÁ

STÁT A PRÁVO – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV
SKUPINA 1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	SKUPINA 2 AKTÉŘI ZPRÁV	SKUPINA 3 ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 4/1

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O TELEVIZNÍM ZPRAVODAJSTVÍ

datum sledovaných zpráv:

jméno a příjmení žáka:

ČT 1		NOVA		PRIMA	
název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:	
počet zpráv v úvodním přehledu – domácích		počet zpráv v úvodním přehledu – domácích		počet zpráv v úvodním přehledu – domácích	
dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem
– zahraničních:		– zahraničních:		– zahraničních:	
O čem byla první zpráva?		O čem byla první zpráva?		O čem byla první zpráva?	
napište stručně téma:		napište stručně téma:		napište stručně téma:	
počet zpráv v hlavní relaci – domácích:		počet zpráv v hlavní relaci – domácích:		počet zpráv v hlavní relaci – domácích:	
– zahraničních:		– zahraničních:		– zahraničních:	
O čem byla poslední zpráva?		O čem byla poslední zpráva?		O čem byla poslední zpráva?	
napište stručně téma:		napište stručně téma:		napište stručně téma:	

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 4/2

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O TELEVIZNÍM ZPRAVODAJSTVÍ

datum sledovaných zpráv:

jméno a příjmení žáka:

ČT 1		NOVA		PRIMA	
název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:	
počet zpráv v úvodním přehledu – domácích		počet zpráv v úvodním přehledu – domácích		počet zpráv v úvodním přehledu – domácích	
dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem
– zahraničních:		– zahraničních:		– zahraničních:	
O čem byla první zpráva?		O čem byla první zpráva?		O čem byla první zpráva?	
napište stručně téma:		napište stručně téma:		napište stručně téma:	
počet zpráv v hlavní relaci – domácích:		počet zpráv v hlavní relaci – domácích:		počet zpráv v hlavní relaci – domácích:	
– zahraničních:		– zahraničních:		– zahraničních:	
O čem byla poslední zpráva?		O čem byla poslední zpráva?		O čem byla poslední zpráva?	
napište stručně téma:		napište stručně téma:		napište stručně téma:	

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 5/1

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

2. AKTÉŘI ZPRÁV A JEJICH PROSTOR NA OBRAZOVCE

datum sledovaných zpráv:

jméno a příjmení žáka:

ČT 1		NOVA		PRIMA	
název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:	
Udělejte si čárku pokaždé, když dostane slovo – politik:		Udělejte si čárku pokaždé, když dostane slovo – politik:		Udělejte si čárku pokaždé, když dostane slovo – politik:	
čárky:	celkem	čárky:	celkem	čárky:	celkem
– odborník:		– odborník:		– odborník:	
– „člověk z ulice“:		– „člověk z ulice“:		– „člověk z ulice“:	
Pokuste se o procentní odhad, kolik z celkového prostoru na obrazovce dostali:		Pokuste se o procentní odhad, kolik z celkového prostoru na obrazovce dostali:		Pokuste se o procentní odhad, kolik z celkového prostoru na obrazovce dostali:	
– politici:	%	– politici:	%	– politici:	%
– odborníci:	%	– odborníci:	%	– odborníci:	%
– „lidé z ulice“:	%	– „lidé z ulice“:	%	– „lidé z ulice“:	%
Kolik zpráv bylo věnováno:		Kolik zpráv bylo věnováno:		Kolik zpráv bylo věnováno:	
– politice:	čárky:	– politice:	čárky:	– politice:	čárky:
– ekonomice:		– ekonomice:		– ekonomice:	
– sociální oblasti:		– sociální oblasti:		– sociální oblasti:	
– kriminalitě:		– kriminalitě:		– kriminalitě:	

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 5/2

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

2. AKTÉŘI ZPRÁV A JEJICH PROSTOR NA OBRAZOVCE

datum sledovaných zpráv:

jméno a příjmení žáka:

ČT 1		NOVA		PRIMA	
název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:	
Udělejte si čárku pokaždé, když dostane slovo – politik:		Udělejte si čárku pokaždé, když dostane slovo – politik:		Udělejte si čárku pokaždé, když dostane slovo – politik:	
čárky:	celkem	čárky:	celkem	čárky:	celkem
– odborník:		– odborník:		– odborník:	
– „člověk z ulice“:		– „člověk z ulice“:		– „člověk z ulice“:	
Pokuste se o procentní odhad, kolik z celkového prostoru na obrazovce dostali:		Pokuste se o procentní odhad, kolik z celkového prostoru na obrazovce dostali:		Pokuste se o procentní odhad, kolik z celkového prostoru na obrazovce dostali:	
– politici:	%	– politici:	%	– politici:	%
– odborníci:	%	– odborníci:	%	– odborníci:	%
– „lidé z ulice“:	%	– „lidé z ulice“:	%	– „lidé z ulice“:	%
Kolik zpráv bylo věnováno:		Kolik zpráv bylo věnováno:		Kolik zpráv bylo věnováno:	
– politice:	čárky:	– politice:	čárky:	– politice:	čárky:
– ekonomice:		– ekonomice:		– ekonomice:	
– sociální oblasti:		– sociální oblasti:		– sociální oblasti:	
– kriminalitě:		– kriminalitě:		– kriminalitě:	

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 6/1

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

3. ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV A „FAKTOR ZEZÁBAVŇOVÁNÍ“

datum sledovaných zpráv:

jméno a příjmení žáka:

ČT 1		NOVA		PRIMA	
název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:	
Konverzují spolu moderátoři? Zapište příklady:		Konverzují spolu moderátoři? Zapište příklady:		Konverzují spolu moderátoři? Zapište příklady:	
Obracejí se moderátoři na diváky? Zapište příklady:		Obracejí se moderátoři na diváky? Zapište příklady:		Obracejí se moderátoři na diváky? Zapište příklady:	
Objevil(-a) se redaktor(-ka) na závěr zprávy v nějaké neobvyklé situaci? Stručně popište:		Objevil(-a) se redaktor(-ka) na závěr zprávy v nějaké neobvyklé situaci? Stručně popište:		Objevil(-a) se redaktor(-ka) na závěr zprávy v nějaké neobvyklé situaci? Stručně popište:	
Byly do zpravodajství zařazeny zprávy o konkrétních lidských osudech?		Byly do zpravodajství zařazeny zprávy o konkrétních lidských osudech?		Byly do zpravodajství zařazeny zprávy o konkrétních lidských osudech?	
dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem
Byly ve zprávách použity grafické a zvukové prvky?		Byly ve zprávách použity grafické a zvukové prvky?		Byly ve zprávách použity grafické a zvukové prvky?	
tabulka	čárky:	tabulka	čárky:	tabulka	čárky:
schéma		schéma		schéma	
graf					
pohyblivá animace		pohyblivá animace		pohyblivá animace	
hudba na pozadí		hudba na pozadí		hudba na pozadí	

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 6/2

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

3. ZPRACOVÁNÍ ZPRÁV A „FAKTOR ZEZÁBAVŇOVÁNÍ“

datum sledovaných zpráv:

jméno a příjmení žáka:

ČT 1		NOVA		PRIMA	
název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:		název zpravodajské relace:	
Konverzují spolu moderátoři? Zapište příklady:		Konverzují spolu moderátoři? Zapište příklady:		Konverzují spolu moderátoři? Zapište příklady:	
Obracejí se moderátoři na diváky? Zapište příklady:		Obracejí se moderátoři na diváky? Zapište příklady:		Obracejí se moderátoři na diváky? Zapište příklady:	
Objevil(-a) se redaktor(-ka) na závěr zprávy v nějaké neobvyklé situaci? Stručně popište:		Objevil(-a) se redaktor(-ka) na závěr zprávy v nějaké neobvyklé situaci? Stručně popište:		Objevil(-a) se redaktor(-ka) na závěr zprávy v nějaké neobvyklé situaci? Stručně popište:	
Byly do zpravodajství zařazeny zprávy o konkrétních lidských osudech?		Byly do zpravodajství zařazeny zprávy o konkrétních lidských osudech?		Byly do zpravodajství zařazeny zprávy o konkrétních lidských osudech?	
dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem	dělejte si čárky:	celkem
Byly ve zprávách použity grafické a zvukové prvky?		Byly ve zprávách použity grafické a zvukové prvky?		Byly ve zprávách použity grafické a zvukové prvky?	
tabulka	čárky:	tabulka	čárky:	tabulka	čárky:
schéma		schéma		schéma	
graf					
pohyblivá animace		pohyblivá animace		pohyblivá animace	
hudba na pozadí		hudba na pozadí		hudba na pozadí	

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 7

TÉMA 2. LEKCE: POLITIKA A MÉDIA

Úplné znění argumentů obou stran popisovaného sporu

Předseda školské rady, profesor Šil:

„Návrhem zavést školní uniformy na našem gymnáziu sleduje školská rada hned několik cílů: zaprvé posílit pocit sounáležitosti žáků školy s gymnáziem, dále odstranit stále výraznější znaky sociálních rozdílů mezi studenty (které na jedné straně vedou k nezdravému elitářství a na straně druhé způsobují pocity méněcennosti) a konečně také řešení množících se sporů mezi žáky a některými členy učitelského sboru o vhodnost či nevhodnost oblečení. Žákům ze sociálně slabších rodin navrhujeme příspěv na náklady na pořízení uniformy z fondu školní o.p.s.“

Zástupkyně oktávy, Tereza Bartoníková:

„Především si myslím, že předepisovat nějaké školní uniformy je pokus o potlačování individuality. Zavání mi to praktikami minulého režimu. Naopak si myslím, že by škola ani učitelé neměli mluvit do toho, co mají studenti na sobě. Učitel má hodnotit znalosti a ne „image“ studenta, protože znalosti studentů jsou objektivní záležitostí, kdežto posuzování oděvu vychází čistě z osobních názorů učitele. Takže nápad na jakési jednotné uniformy je jenom krok zpátky.

A ještě bych chtěla něco říct k nápadu školské rady dotovat uniformy **některým** žákům z fondu školní o.p.s. Myslím si, že je to nesmyslné a neúčelné vyčerpávání prostředků, za které by mohly být zakoupeny věci, které by posloužily **všem** studentům ke zlepšení podmínek výuky. Jinými slovy: je to alibismus školské rady, která chce za peníze od nás všech financovat vlastní nápady!“

Informace k textům

číslo přílohy	zaměření politické strany	originální název článku	čísla použitých fotografií
1	konzervativní	Jsem žákem gymnázia – a jsem na to hrdý!	3 a 4
2	zelená	Mnoho povyku pro nic	2 a 5
3	liberální	Školou obchází strašidlo komunismu	1

Poznámka:

Úkoly byly vytvořeny podle metodického materiálu *ROZUMĚT MÉDIÍM. ZÁKLADY MEDIÁLNÍ VÝCHOVY – MAREK MIČIENKA, JAN JIRÁK A KOL.*

Celý spor, včetně článků a fotografií, je **smyšlený** – a jak se říká ve filmech: podobnost se skutečnými událostmi a osobami je zcela náhodná.

Krajský parlament dětí a mládeže Zlínského kraje provedl na téma možnosti zavedení školních stejnokrojů v březnu až květnu **2007** anketu na základních a středních školách ve Zlínském kraji. Reprezentační vzorek činil 804 respondentů.

Většina žáků (64,93 %) se staví proti zavedení stejnokrojů. Velké množství respondentů (53,36 %) také nepovažuje stejnokroje za záležitost, která by na školách zlepšila situaci v rovině prevence sociálně patologických jevů.

ZDROJ: ŠKOLNÍ UNIFORMY:

*CELKOVÁ ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH ANKETY KPDM ZK
– ZPRACOVAL ZDENĚK POLÁŠEK, TEXT SESTAVIL DAVID KOLUMBER*

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 1

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Ombudsman – veřejný ochránce práv

„Já jsem bojoval vždy proti úřadu ombudsmana a bojuji proti němu dodnes. Myslím, že je to úřad, který nic nepřinesl, ničemu nepomohl, je to docela dobrá trafika pro někoho. Výkonnost toho úřadu se mi zdá mizivá, mizivě nízká...

Já jsem předem říkal, že jsem byl ombudsmanem v roli ministra financí, v roli předsedy vlády, předsedy parlamentu a nepochybně jsem jím i dnes.“

VÁCLAV KLAUS, PREZIDENT ČR, MF DNES

Činnost ombudsmana je spojena a prosazováním spravedlnosti a se zabezpečováním činnosti moderní státní správy. Jde o ústavou nebo jiným zákonným způsobem zřízený úřad, v jehož čele je zpravidla parlamentu odpovědný, avšak v zásadě nezávislý veřejný činitel, který od občanů přijímá stížnosti na činnost orgánů státní správy, úředníků a zaměstnanců. Je oprávněn provádět šetření, doporučovat opravná opatření a podávat o tom zprávy. Působí, pokud jednání úřadů a jiných institucí je v rozporu s právem, pokud jsou úřady a instituce nečinné, nebo pokud neodpovídá jejich jednání principům demokratického státu a dobré správě.

Jako „nedobrou správu“ chápeme každou nedostatečnou nebo zcela chybějící činnost, kterou by měl správně fungující úřad vykonávat. Může se jednat například o postup v úředním jednání, který sice není v rozporu s právem, ale přesto může ohrozit práva nebo oprávněné zájmy zúčastněných osob, nerovný přístup k účastníkům řízení, diskriminaci z jakéhokoliv důvodu, neposkytnutí potřebných informací i přesto, že jejich podání nic nebrání, popř. poskytnutí nesprávných informací, nepřiměřené průtahy ve vyřízení věci atd.

Ombudsman provádí nestranné šetření, může požádat kohokoli o informaci, vyžadovat dokumenty a přístup ke všem záznamům státní správy. Není však oprávněn nařizovat změny či ukládat sankce. Rovněž nemůže měnit nebo pozastavovat výkon rozhodnutí státní správy – může pouze doporučovat, upozorňovat a podávat zprávy. Jeho nejsilnější zbraní je vyjádření názoru a upozornění na nedostatky.

První ombudsman zahájil činnost ve Švédsku v roce 1909, pak ve Finsku v roce 1919 a jako ve třetí zemi v roce 1954 v Dánsku. (Ve Švédsku a Finsku má také nejsilnější pravomoci.) Dnes je součástí právních řádů více než padesátí zemí světa, kde bylo zřízeno více než 115 těchto úřadů. V české republice vznikl úřad veřejného ochránce práv v roce 2000. V mnoha zemích světa se stal ombudsman nepostradatelnou součástí moderní demokratické vlády.

Na internetové adrese Kanceláře veřejného ochránce práv www.ochrance.cz vyhledejte následující informace a za domácí úkol doplňte:

1.) Kontaktní poštovní adresa kanceláře českého ombudsmana je:

2.) Vypište úřední hodiny jeho kanceláře:

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 2

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

3.) Telefonické spojení na Kancelář veřejného ochránce práv:

- informace o podnětech:
- fax:

4.) E-mailová adresa pro elektronické podněty ombudsmanovi je:

5.) Které právní předpisy vydává ombudsman?

6.) Jak vysoké jsou úhrady za poskytnutí informace Kanceláří veřejného ochránce práv?

7.) Jakými způsoby lze podávat podněty ombudsmanovi?

8.) Jaké náležitosti musí obsahovat podání?

Pozn.: Také na úrovni **Evropské unie** již existuje Evropský veřejný ochránce práv. Prvního zvolil Evropský parlament v roce 1995. **Jak jej lze kontaktovat?**

The European Ombudsman

1 Avenue du Président Robert Schuman

B.P. 403

RF – 67001 Strasbourg Cedex

Tel: +33 (0)3 88 17 23 13

Fax: +33 (0)3 17 90 62

euro-ombudsman@europarl.eu.int

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Podrobnosti o **všech veřejných ochráncích práv** jednotlivých států a regionů Evropské unie najdete na webových stránkách:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/home/en/links./htm>.

STÁT A PRÁVO – TEST A

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Politický život a Politika a média

1.) Čím se zabývá **politologie** a jak byl vytvořen **její název**?

2.) Vysvětlete **rozdíl** mezi **ideologií** a politickým **programem** strany.

3.) Uvedte 4 základní charakteristiky **volebního práva** v ČR.

4.) Definujte **politickou kampaň**.

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Politický život a Politika a média

- 1.) Vysvětlete **rozdíl** mezi **pozitivní** a **normativní politologií** a uveďte, **pro které regiony** jsou tyto přístupy **typické**.

- 2.) Vymenujte **zákonné podmínky** pro vznik **politické strany** v ČR.

- 3.) Definujte **volební systém poměrného zastoupení** a uveďte **instituce**, do nichž v ČR tímto systémem volíme.

- 4.) Co je **koalice** a co **opozice**?

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Politický život a Politika a média

1.) Vymenujte **základní politologické disciplíny**.

2.) Definujte **politickou stranu**.

3.) Vysvětlete **princip většinového volebního systému** a uveďte **instituci**, do níž v ČR tímto systémem volíme.

4.) Jaký je **rozdíl** mezi **zpravodajstvím** a **publicistikou**?

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Politický život a Politika a média

1.) Jak definovali **politiky ve starověku** a jaké významy má toto slovo **dnes**?

2.) Vyjmenujte **typy politických stran zleva doprava** na politickém spektru a **u každé uveďte jednu její základní prioritu**.

3.) Jak rozumíte pojmu **pluralitní** politická soutěž?

4.) Které **faktory** ovlivňují **veřejné mínění**?

STÁT A PRÁVO – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 3. LEKCE: STÁT A PRÁVO

LOSOVACÍ LÍSTKY: LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD

(sada 4 x 9 lístků)

základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu
základní lidská práva a svobody	politická práva	hospodářská, sociální a kulturní práva	právo na soudní a jinou právní ochranu

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 4. LEKCE: PRÁVNÍ VZTAHY

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Stát a právo

1.) Jakými způsoby lze nabýt **státní příslušnost ČR**?

2.) Definujte pojem **ústava**.

3.) Vysvětlete, co znamená, že ČR je **právní stát**.

4.) Vyjmenujte **složky soudní moci**.

STÁT A PRÁVO – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 4. LEKCE: PRÁVNÍ VZTAHY

SADA LOSOVACÍCH LÍSTKŮ K TVORBĚ ZÁKONŮ

(sada 11+11+11+1 lístek)

poslanecká skupina 1

poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	poslanecká skupina 2	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	poslanecká skupina 2	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	senátor	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	senátor	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	senátor	senátor
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2	senátor	prezident republiky
poslanecká skupina 1	poslanecká skupina 2		

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 5. LEKCE: OBČANSKÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Právní vztahy

1.) Vyjmenujte **atributy práva** (včetně stručného objasnění).

2.) Co znamená *Vacatio legis*?

3.) Jaký je rozdíl mezi **fyzickou** a **právníckou osobou**?

4.) **Rozdělte právo** na dvě základní skupiny a u každé uveďte **příklady konkrétních právních odvětví**.

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 5. LEKCE: OBČANSKÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Právní vztahy

1.) Vysvětlete rozdíl mezi **objektivním** a **subjektivním právem**.

2.) Co je **právní síla**?

3.) Popište v jednotlivých krocích **proces přijímání zákona** v ČR.

4.) Kdy vzniká u fyzických osob **právní osobnost** a oč jde?

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 5. LEKCE: OBČANSKÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Právní vztahy

- 1.) Seřadte **podle důležitosti** (od nejdůležitější k nejméně důležitým) **právní normy**, které tvoří systém práva v ČR.

- 2.) Co je **právní vědomí** a co **zákonnost**?

- 3.) Jak velké **množství hlasů** je potřebné, aby Poslanecká sněmovna PČR přehlasovala veto prezidenta a **přijala zákon bez jeho podpisu**?

- 4.) Kdy vzniká u fyzických osob **svéprávnost** a **oč jde**?

STÁT A PRÁVO – TEST A

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Občanské právo

1.) Definujte **promlčení**.

2.) Charakterizujte **absolutní majetková práva**.

3.) Vyjmenuje **druhy** absolutních majetkových práv.

4.) Popište **smlouvu o dílo**.

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Občanské právo

1.) Co označujeme jako **prekluzi**?

2.) Charakterizujte **hmotné věci** a uveďte **alespoň 2 příklady** rozdělení.

3.) Definuujte pojem **smlouva**.

4.) Popište **kupní smlouvu**.

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Občanské právo

1.) Vymenujte **principy občanského práva**.

2.) Definujte **nehmotné věci** a uveďte **alespoň 2 příklady**.

3.) Co tvoří obsah **relativních majetkových práv**?

4.) Popište **smlouvu o nájmu bytu**.

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Občanské právo

1.) Které **právní normy** tvoří obsah **občanského práva**?

2.) Popište, co tvoří **majetek**.

3.) Co může být obsahem **závazku**?

4.) Charakterizujte **smlouvu o přepravě**.

STÁT A PRÁVO – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

Rodina – sada losovacích lístků
(8 x 4 lístky)

Otec 1	Matka 2	Dcera 3	Syn 4
Babička 1	Dědeček 2	Vnuk 3	Vnučka 4
Strýc 1	Teta 2	Bratranec 3	Sestřenice 4
Švagr 1	Švagrová 2	Neteř 3	Synovec 4
Otčím 1	Macecha 2	Nevlastní syn 3	Nevlastní dcera 4
Prateta 1	Prastrýc 2	Bratranec matky 3	Sestřenice otce 4
Osvojitel 1	Osvojitelka 2	Osvojenec 3	Osvojenec 4
Pěstoun 1	Pěstounka 2	Dítě v pěstounské péči / 3	Dítě v pěstounské péči / 4

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Datum odevzdání:

Popis zadaného úkolu:

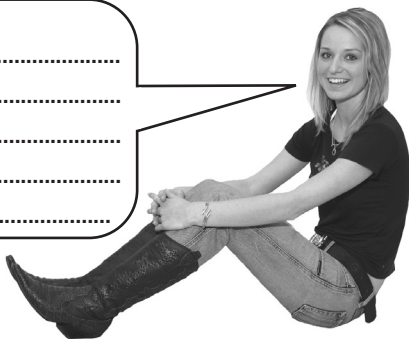
.....

.....

.....

.....

.....

Výsledky šetření:

Informační zdroje:

Hodnocení a podpis vyučujícího:

STÁT A PRÁVO – CITÁTY K DOPLNĚNÍ

TÉMA 6. LEKCE: RODINNÉ PRÁVO

„P.d m..ž...vím s. d.m.. vám., ž. .ilu.e.e – v .anz.l.... s. to t.p.v. u.f.e.“	„P.d m..ž...vím s. d.m.. vám., ž. .ilu.e.e – v .anz.l.... s. to t.p.v. u.f.e.“	„P.d m..ž...vím s. d.m.. vám., ž. .ilu.e.e – v .anz.l.... s. to t.p.v. u.f.e.“
„Ož...t se ..amen. zdv.nás- ...t s.é .ov..nost. a ...ůl om..it .vá .ráva.“	„Ož...t se ..amen. zdv.nás- ...t s.é .ov..nost. a ...ůl om..it .vá .ráva.“	„Ož...t se ..amen. zdv.nás- ...t s.é .ov..nost. a ...ůl om..it .vá .ráva.“
„M....l...í je je...é .evo....tví, k...é .kon .ipo.. tí.“	„M....l...í je je...é .evo....tví, k...é .kon .ipo.. tí.“	„M....l...í je je...é .evo....tví, k...é .kon .ipo.. tí.“
„...a n.í d.a.át .e.na. .va je ti..ckr.t je.a.“	„...a n.í d.a.át .e.na. .va je ti..ckr.t je.a.“	„...a n.í d.a.át .e.na. .va je ti..ckr.t je.a.“
„M...e...ví j. ...a.“	„M...e...ví j. ...a.“	„M...e...ví j. ...a.“
„Ma.....í je ...leč..ství. .e. noho ..ád.e, jed.. .lád.k.ě, a .vou n.vol...ů, c.ž .umá.ně č.n. dv. o.o.y.“	„Ma.....í je ...leč..ství. .e. noho ..ád.e, jed.. .lád.k.ě, a .vou n.vol...ů, c.ž .umá.ně č.n. dv. o.o.y.“	„Ma.....í je ...leč..ství. .e. noho ..ád.e, jed.. .lád.k.ě, a .vou n.vol...ů, c.ž .umá.ně č.n. dv. o.o.y.“
„M.a.ý gen..e.an, k..r. se ho..á o.nit, .y s. .d se...mil se ..uš.n.m .lov.k.m, .terý .y o o. .o.o.o k.ok. o.rad...“	„M.a.ý gen..e.an, k..r. se ho..á o.nit, .y s. .d se...mil se ..uš.n.m .lov.k.m, .terý .y o o. .o.o.o k.ok. o.rad...“	„M.a.ý gen..e.an, k..r. se ho..á o.nit, .y s. .d se...mil se ..uš.n.m .lov.k.m, .terý .y o o. .o.o.o k.ok. o.rad...“
„a.žel.... j. .obr. .r. .pad... ho.“	„a.žel.... j. .obr. .r. .pad... ho.“	„a.žel.... j. .obr. .r. .pad... ho.“
„...at.k .y se ..měl .o.o.o.at t.m, kd.ž s. .e.nají a.po. .est m..íc.“	„...at.k .y se ..měl .o.o.o.at t.m, kd.ž s. .e.nají a.po. .est m..íc.“	„...at.k .y se ..měl .o.o.o.at t.m, kd.ž s. .e.nají a.po. .est m..íc.“
„ manžel.... pot.eb.... v.. ne. .ty.i .os. .oh. v .os.el.“	„ manžel.... pot.eb.... v.. ne. .ty.i .os. .oh. v .os.el.“	„ manžel.... pot.eb.... v.. ne. .ty.i .os. .oh. v .os.el.“
„ manžel.... pot.eb.... v.. ne. .ty.i .os. .oh. v .os.el.“	„ manžel.... pot.eb.... v.. ne. .ty.i .os. .oh. v .os.el.“	„ manžel.... pot.eb.... v.. ne. .ty.i .os. .oh. v .os.el.“
„out. man..... .ou ta. t.ká, .e .e .us. d.t ..hrom... .a, a y j. .nes.i, ..kdy i t.i.“	„out. man..... .ou ta. t.ká, .e .e .us. d.t ..hrom... .a, a y j. .nes.i, ..kdy i t.i.“	„out. man..... .ou ta. t.ká, .e .e .us. d.t ..hrom... .a, a y j. .nes.i, ..kdy i t.i.“

STÁT A PRÁVO – TEST A

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Rodinné právo

- 1.) Vysvětlete, jaká **zásada** tvoří právní základ rodinného života?
- 2.) Popište, jaká jsou a co obsahují **práva a povinnosti muže a ženy** v manželství.
- 3.) Uvedte, jak jsou rodiče odpovědni vůči dětem podle občanského zákoníku.
- 4.) Kdy hovoříme o **náhradní rodinné výchově** a jaké její druhy rozlišujeme?

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Rodinné právo

1) Vyjmenujte **překážky**, které mohou z právního hlediska zabránit uzavření manželství.

2.) Napište, jaké **právní normy** tvoří **obsah** rodinného práva.

3.) Definujte **příbuzenství**.

4.) Kdy hovoříme o **osvojení** a **jaká osvojení** rozlišujeme?

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Rodinné právo

1.) Napište, jak vzniká příbuzenský vztah mezi rodiči a dětmi.

2.) Proč je uzákoněna vyživovací povinnost mezi manželi?

3.) Vysvětlete do jaké oblasti práva patří rodinné vztahy.

4.) Jak lze uzavřít manželství?

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Rodinné právo

1.) Uvedte, jak definuje **manželství** rodinné právo.

2.) Napište, **jakým způsobem disponují** účastníci rodinného práva **svými právy a povinnostmi**.

3.) Vysvětlete, v čem spočívá **pěstounská péče**.

4.) Jak může **zaniknout manželství**?

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 2

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Datum odevzdání:

Popis zadaného úkolu:

Zjistěte, kde se nachází úřad práce, který je nejbližší vašemu trvalému bydlišti. Navštivte jej a informujte se, jakou má strukturu, jaké služby občanům nabízí a jakým způsobem probíhá jednání se zájemci o zaměstnání (úřední dny, přidělení poradců, způsob informování). Písemně odpovězte na otázky zadané na druhé straně přílohy.

Adresa úřadu práce (včetně telefonu a e-mailu):

Struktura úřadu práce:

Činnost úřadu práce:

Poradce: (jméno a příjmení, úřední místo a doba, obsah poskytovaných informací a služeb)

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 3

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Aktuální informace o činnosti a nabídkách služeb úřadu práce lze získat (místo a způsob):

Informace pro zájemce o práci v zahraničí poskytuje (kontaktní osoba, místo, adresa):

Otázky:

1. Vysvětlete, co znamená pojem „přiměřené zaměstnání“.
2. Zjistěte, zda jsou zvýhodnění uchazeči o zaměstnání, kteří jsou ochotni se requalifikovat.
3. Informujte se, jaká je v současné době finanční podpora v případě nezaměstnanosti a za jakých podmínek ji lze získat.
4. Ověřte si, zda existují nějaké specifické předpisy, týkající se absolventů škol a jejich uplatnění na trhu práce.

Hodnocení a podpis vyučujícího:

STÁT A PRÁVO – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

SADA LOSOVACÍCH LÍSTKŮ (35 kusů)

příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8
příloha 4	příloha 5	příloha 6	příloha 7	příloha 8

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 4

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Pracovní smlouva

Platná pracovní smlouva musí obsahovat tři podstatné náležitosti:

- a) den nástupu do práce,
- b) místo výkonu práce (obec, závod) a
- c) druh práce, popř. funkci.

Absolventka obchodní akademie nastoupila po maturitě do pracovního poměru na ředitelství velkého podniku. Podepsala pracovní smlouvu, ve které je druh její práce vymezen slovy „administrativní pracovnice“. Pracuje v tomto podniku již dva roky a stále vykonává za nízkou mzdu různé jednoduché pomocné administrativní práce nevyžadující odbornou středoškolské vzdělání. Neúspěšně usiluje o to, aby ji zaměstnavatel zařadil na takové pracovní místo, kde by mohla využít svoji odbornou kvalifikaci a kde by také měla vyšší mzdu úměrnou náročnosti vykonávané práce. Zaměstnavatel trvá na tom, že s jejím pracovním uplatněním je vše v pořádku, když podle své pracovní smlouvy vykonává různé administrativní práce. Zaměstnavateli vyhovuje možnost přeřazovat administrativní pracovnice kamkoliv, kde je právě potřeba výpomoci.

Zaměstnankyně je přesvědčena, že její pracovní smlouva není v souladu se zákoníkem práce, protože v ní druh práce není vlastně vymezen. Z výrazu „administrativní pracovnice“ vyplývá, že může být pověřena jakoukoliv administrativní prací, takže v kancelářích podniku je – lidově řečeno – děvčetem pro všechno. Proto se domáhá, aby její pracovní smlouva byla změněna tak, že druh práce nebo funkce v ní bude uveden přesně.

Absolventka obchodní akademie udělala chybu podepsáním pracovní smlouvy s takto široce a neurčitě vymezeným druhem práce. Nerozvážně se zavázala vykonávat jakékoliv administrativní práce.

Zaměstnavatel sice neporušuje pracovní smlouvu, ale proviňuje se proti ustanovení, kterým mu je v zákoníku práce uložena povinnost pečovat o kvalifikaci zaměstnanců.

Žádný pracovněprávní předpis nestanovuje, jak má být druh práce vymezen, takže se sjednává libovolně.

Nepodaří-li se absolventce obchodní akademie vyřešit její pracovní problém dohodou se zaměstnavatelem, měla by si vyhledat zaměstnání jinde a potom nevyhovující pracovní poměr rozvázat. Kdyby předložila svůj pracovněprávní spor k rozhodnutí soudu, výsledek soudního řízení nelze odhadnout.

Otázky:

1. Jakou povinnost má zaměstnavatel splnit vůči zaměstnanci dříve, než s ním uzavře pracovní smlouvu?
2. Musí se zaměstnanec před uzavřením pracovní smlouvy podrobit vstupní lékařské prohlídce?
3. Co se obvykle sjednává v pracovní smlouvě navíc vedle nezbytných podstatných náležitostí této smlouvy?
4. Jaké základní povinnosti vyplývají z pracovního poměru pro zaměstnavatele a jaké pro zaměstnance?

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 5

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Neplatné rozvázání pracovního poměru

Neplatné je takové rozvázání pracovního poměru, kdy nebyly dodrženy zákonem stanovené náležitosti. Neplatná by byla např. výpověď zaměstnavatele, kdyby nedodržel písemnou formu, nerespektoval ochrannou dobu nebo uvedl odůvodnění které podle zákona neobstojí.

Zaměstnavatel rozvázal se zaměstnancem pracovní poměr písemnou výpovědí, stručně odůvodněnou pouze slovy opsanými ze zákoníku práce. Napsal v ní, že zaměstnanec soustavně porušoval pracovní kázeň méně závažným způsobem.

Zaměstnanec si nebyl vědom žádného provinění. Proto napsal zaměstnavateli, že považuje výpověď za neplatnou a že ho žádá o další zaměstnání. Zaměstnavatel mu však po uplynutí výpovědní doby znemožnil pokračovat v práci. Zaměstnanci na jeho dotaz řekl, že porušováním pracovní kázně byl jeho třikrát opakovaný pozdní příchod do práce. Zaměstnanec odpověděl, že zameškanou dobu vždy napracoval a svému vedoucímu se za každé opoždění omluvil. Pokaždé znemožnila jeho včasný příchod do práce závažná překážka.

Zaměstnavatel však i po tomto vysvětlení trvá na platnosti výpovědi.

K řádnému odůvodnění výpovědi nestačí pouhá citace příslušného ustanovení zákona. Výpovědní důvod musí být vymezen skutkově. Zaměstnavatel je povinen uvést skutečnosti, na jejichž podkladě usoudil, že je dán zákonný důvod k výpovědi. Jestliže tyto skutečnosti nejsou uvedeny, zaměstnanec se proti výpovědi nemůže bránit, protože neví, jaké důvody má vyvracet. Tato výpověď je neodůvodněná, a proto neplatná.

Zaměstnavatel v tomto případě porušil ještě další ustanovení zákoníku práce. Pro soustavně méně závažné porušování pracovní kázně lze totiž dát zaměstnanci výpověď, jen když byl v době posledních šesti měsíců v souvislosti s porušením pracovní kázně písemně upozorněn na možnost výpovědi.

Otázky:

1. Co by měl udělat zaměstnavatel, jestliže si uvědomí, že dal zaměstnanci neplatnou výpověď?
2. Může zaměstnavatel svoji neplatnou výpověď, která již byla doručena zaměstnanci, jednostranně odvolat?
3. Dostal-li zaměstnanec neplatnou výpověď, jaké právní následky má, jeho oznámení zaměstnavateli, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával?

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 6

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Pracovní smlouva

Zkušební doba může být dohodnuta maximálně na tři měsíce. Není-li v pracovní smlouvě ujednáno nic o skončení pracovního poměru, o délce pracovní doby a o zkušební době, je pracovní poměr uzavřen na dobu neurčitou, na plnou pracovní dobu a bez zkušební doby.

Zaměstnanec při nástupu do pracovního poměru podepsal formulář pracovní smlouvy, v němž byly vyplněny pouze tři podstatné náležitosti: den nástupu do práce, druh práce a místo výkonu práce. Zaměstnavatel mu nepředal jedno vyhotovení této smlouvy. Za dva měsíce zaměstnavatel tomuto zaměstnanci na jeho žádost kopii vyplněného formuláře pracovní smlouvy, v níž byla dodatečně doplněna tříměsíční zkušební doba.

Zaměstnanec upozornil zaměstnavatele, že o zkušební době se při sjednávání pracovní smlouvy nedohodli. Zaměstnavatel mu odpověděl, že zkušební doba vyplývá ze zákona, a proto ji do formuláře pracovní smlouvy doplnil.

Zkušební doba nevyplývá ze zákona, ale z pracovní smlouvy, pokud v ní byla dohodnuta. Protože v tomto případě dohodnuta nebyla, jde o pracovní poměr bez zkušební doby a jeho zrušení ve zkušební době je neplatné.

Zaměstnanec udělal chybu, když při zakládání svého pracovního poměru netrval na splnění zaměstnavatelovy povinnosti předat zaměstnanci jedno vyhotovení pracovní smlouvy. V důsledku této chyby bude zaměstnanec v eventuálním soudním sporu o nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru v tzv. důkazní nouzi. Nemůže totiž proti případnému nepravdivému tvrzení zaměstnavatele o dohodnuté zkušební době, dokázanému písemnou pracovní smlouvou s dodatečně doplněnou zkušební dobou, předložit jako důkaz svoji kopii pracovní smlouvy bez zkušební doby. Rozhodne-li se zaměstnanec dát podnět k soudnímu řízení, bylo by taktické předtím znovu jednat se zaměstnavatelem za účasti svědka v naději, že zaměstnavatel před svědkem zopakuje svůj mylný názor, že zkušební doba vyplývá ze zákona, a přizná, že proto zkušební dobu do pracovní smlouvy dodatečně doplnil. Toto svědectví by bylo velmi důležité pro případ, kdyby se zaměstnavatel před soudním řízením poučil o pracovním právu a u soudu nepravdivě tvrdil, že zkušební doba byla při sjednání pracovní smlouvy se zaměstnancem dohodnuta.

Otázky:

1. Může být sjednaná zkušební doba dodatečně prodloužována?
2. Existují případy, ve kterých nelze sjednat zkušební dobu?
3. Může být místo pracovního poměru se zkušební dobou sjednán nejdříve pracovní poměr na dobu určitou, po níž bezprostředně následuje – když se zaměstnanec osvědčil – pracovní poměr na dobu neurčitou?

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 7

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Změny pracovního poměru

Obsah pracovního poměru je možné změnit jen tehdy, dohodnou-li se zaměstnavatel a zaměstnanec na jeho změně. Změnu pracovní smlouvy je nutné provést písemně.

Přeložit zaměstnance k výkonu práce do jiného místa, než bylo sjednáno v pracovní smlouvě, je možné pouze s jeho souhlasem a v rámci zaměstnavatele, pokud to nezbytně vyžaduje jeho provozní potřeba.

Pražský obchodník přijal do pracovního poměru prodavačku do své prodejny umístěné blízko jejího bydliště. Při svém nástupu prodavačka podepsala a převzala písemné vyhotovení pracovní smlouvy, ve které je uvedena jako místo výkonu práce Praha. Za několik roků zaměstnavatel tuto prodavačku přeložil do jině své prodejny ve vzdálené pražské čtvrti. Prodavačka odmítá přejít na toto nové pracoviště a vytýká zaměstnavateli porušení smlouvy. Připomíná mu, že se s ním před vznikem pracovního poměru ústně dohodla o nástupu do prodejny u svého bydliště, a že proto samozřejmě považuje tuto prodejnu za ujednané místo výkonu své práce. Při podpisu písemného vyhotovení pracovní smlouvy přehlédla, že v ní je uvedeno místo výkonu práce Praha. Domnívá se, že takto nepřesné a ústní dohodě odporující uvedení místa výkonu práce je neplatné.

Zaměstnavatel k tomu vysvětluje, že má v Praze několik prodejen, a proto uzavírá s každým prodavačem pracovní smlouvu s určením místa výkonu práce Praha. Z provozních důvodů musí mít možnost překládat své prodavače do té prodejny, kde je právě potřebuje zaměstnat. Přeložené prodavače zdůraznil, že neuposlechnutí příkazu k přechodu na nové pracoviště by považoval za porušení pracovní kázně.

Prodavačka, i když si to neuvědomila, protože si svoji pracovní smlouvu před jejím podpisem pozorně nepřečetla, podpisem pracovní smlouvy dala najevo souhlas se změnou původního ústního ujednání, že bude zaměstnána v přesně určené prodejně blízko svého bydliště. Nerozvážným podepsáním pracovní smlouvy s určeným místem výkonu práce Praha udělala chybu, jejíž důsledky ji postihují. V eventuálním soudním sporu by jí zřejmě nebylo nic platné tvrzení, že smlouvu podepsala, aniž si ji předtím přečetla.

Za této situace by prodavačka měla respektovat zaměstnavatelovo rozhodnutí a přejít na nové pracoviště.

Otázky:

1. Může být v pracovní smlouvě určeno místo výkonu práce nepřesně, např. Kolín nebo Česká republika?
2. Jaký je právní rozdíl mezi přeložením zaměstnance do jiného místa a jeho vysláním na pracovní cestu?

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 8

TÉMA 7. LEKCE: PRACOVNÍ PRÁVO

Ukončení pracovního poměru

Dohodu o rozvázání pracovního poměru uzavírají zaměstnavatel a zaměstnanec písemně, jinak je neplatná. V dohodě musí být uvedeny důvody rozvázání pracovního poměru, požaduje-li to zaměstnanec.

Pracovní poměr končí sjednaným dnem. Jedno vyhotovení dohody o rozvázání pracovního poměru vydá zaměstnavatel zaměstnanci.

Zaměstnankyně uzavřela se zaměstnavatelem písemně dohodu o ukončení pracovního poměru posledním dnem měsíce následujícího po jejím podepsání. V průběhu tohoto měsíce lékař zjistil, že je těhotná. Zaměstnankyně to ihned napsala svému zaměstnavateli. V dopise dále uvedla, že z důvodu těhotenství odstupuje od dohody o rozvázání pracovního poměru, který podle jejího názoru nemůže skončit, protože je v ochranné době. Zaměstnavatel však přesto ukončil její pracovní poměr dohodnutým dnem.

Zaměstnavatel nesmí dát výpověď zaměstnanci, který je v ochranné době. Jde o ochranu zaměstnance v situaci, kdy by obtížně získával jiné zaměstnání. V tomto případě ustanovení o ochranné době nebyla porušena, protože zaměstnankyně nedostala výpověď. Její pracovní poměr skončil dohodou. Od dohody o rozvázání pracovního poměru nelze jednostranně odstoupit. K jejímu platnému zrušení je nutný souhlas obou účastníků, k němuž v tomto případě nedošlo. Postup zaměstnavatele je v souladu se zákoníkem práce.

Otázky:

1. Kterí zaměstnanci jsou v ochranné době?
2. Na které případy výpovědi se ochranná doba nevztahuje?
3. Jde pouze o ochranu proti zaměstnatelově výpovědi, nebo jsou zaměstnanci v některých případech chráněni i proti okamžitému zrušení pracovního poměru?
4. Jak jsou chráněni zaměstnanci se změněnou pracovní schopností?

STÁT A PRÁVO – TEST A

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Pracovní právo

- 1.) Které **normy** obsahuje pracovní právo?
- 2.) Kdo může být v ČR **zaměstnavatelem**?
- 3.) Jakými **způsoby** může **vzniknout pracovní poměr** a **na jak dlouho** lze stanovit **zkušební dobu**?
- 4.) Jaká je **maximální délka týdenní pracovní doby** u zaměstnanců v ČR?

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Pracovní právo

1.) Uvedte základní **prameny** pracovního práva.

2.) Kdo může být **zaměstnancem** v ČR?

3.) Definujte **pracovní dobu**.

4.) Na jaké **druhy dovolené** vzniká právo zaměstnancům v pracovním poměru?

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Pracovní právo

- 1.) Co se rozumí pojmem **právo na zaměstnání** a **jak se jmenují instituce**, které toto právo v ČR ze zákona zajišťují?

- 2.) Rozdělte **druhy pracovních poměrů** podle různých hledisek.

- 3.) Co je **práce přesčas**?

- 4.) Vyjmenujte **možnosti ukončení pracovního poměru**.

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Pracovní právo

- 1.) Definujte **rekvalifikaci** a **hmotné zabezpečení** v nezaměstnanosti.

- 2.) Vymenujte **účastníky** individuálních **pracovněprávních vztahů**.

- 3.) Které údaje **musí obsahovat pracovní smlouva**, aby byla platná?

- 4.) Jak velký může být **maximální roční rozsah práce** vykonané na základě **dohody o provedení práce**?

STÁT A PRÁVO – TRESTNÉ ČINY

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

DVĚ SADY LÍSTKŮ PRO ŠKÁLOVÁNÍ ČTYŘČLENNÉ SKUPINY

(Skupina nejprve rozstříhá **jednu sadu**, seřadí popsané trestné činy podle jejich společenské nebezpečnosti – na základě vlastní úvahy – a přilepí na levou stranu volného listu. K přehodnocení své volby se vrátí **po splnění DŮ** – tedy zjištění skutkové podstaty a trestní sazby u daných činů – a na pravou polovinu listu přilepí rozstříhanou **druhou sadu** pro srovnání. List skupině zůstává.)

únos dítěte a osoby stížené duševní poruchou	přijetí úplatku
neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku	nenastoupení služby v ozbrojených silách
padělání a pozměnění peněz	šíření toxikomanie
podání alkoholu dítěti	znásilnění
ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty	loupež
zneužívání pravomoci úřední osoby	porušení autorského práva, práv souvisejících a práv k databázi
vražda	teroristický útok
únos dítěte a osoby stížené duševní poruchou	přijetí úplatku
neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku	nenastoupení služby v ozbrojených silách
padělání a pozměnění peněz	šíření toxikomanie
podání alkoholu dítěti	znásilnění
ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty	loupež
zneužívání pravomoci úřední osoby	porušení autorského práva, práv souvisejících a práv k databázi
vražda	teroristický útok

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 1

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

Testové otázky k trestnímu soudnímu řízení

Nejprve doplňte křížek v **prvním sloupci** – odhadněte správnou odpověď. (U každé otázky může být správná **jedna i více** odpovědí, nebo nemusí být správná **žádná** z nabízených odpovědí.) Poté si v čítkách 1 a 2 najdete výklady, v nichž jsou správná znění odpovědí – ta zakřížkujte do druhého sloupce. Nakonec si svou volbu ještě zkontrolujte podle sdělení správných odpovědí učitelem.

1. Osoba není trestně odpovědná za své jednání, jestliže:

a) v době spáchání činu nemohla rozpoznat jeho nebezpečnost		
b) v době spáchání činu nemohla ovládat své jednání		
c) v době vedení trestního stíhání trpí duševní chorobou		
d) nedosáhla věku 18 let		

2. Mezi orgány činné v trestním řízení nepatří:

a) soud		
b) Vězeňská služba ČR		
c) státní zástupce		
d) obhájce		

3. Obviněný nemá právo:

a) nevypovídat		
b) radit se se svým obhájcem		
c) radit se s obhájcem během výslechu prováděného policejním orgánem		
d) radit se s obhájcem, jak odpovědět na již položenou otázku		

4. Obhájcem v trestním řízení může být:

a) notář		
b) advokát a notář		
c) pouze advokát		
d) kterákoli osoba mající vysokoškolské vzdělání právního směru		

5. Trestní řízení může konat:

a) kterýkoli soud		
b) soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán		
c) soud, v jehož obvodu má obviněný bydliště		
d) soud, v jehož obvodu vyšel trestný čin najevo		

STÁT A PRÁVO – PŘÍLOHA 2

TÉMA 8. LEKCE: TRESTNÍ PRÁVO

6. V trestním řízení před soudem:

a) je projednání věci veřejné		
b) nelze při projednání věci vyloučit veřejnost		
c) je projednání věci ústní		
d) se postupuje na základě trestního oznámení podaného poškozeným		

7. O vině a trestu rozhoduje soud:

a) pouze rozsudkem		
b) usnesením		
c) rozsudkem nebo usnesením		
d) trestním příkazem		

8. Maximální výměra trestu odnětí svobody je:

a) 15 let		
b) 20 let		
c) 25 let		
d) doživotí		

9. Výkon trestu odnětí svobody:

a) nelze přerušit		
b) nelze odložit		
c) lze od něj upustit		
d) lze podmíněčně odložit		

10. Účelem trestu je:

a) ochrana společnosti před pachateli trestných činů		
b) výchovné působení na ostatní členy společnosti		
c) resocializace pachatele		
d) zabránění odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti		

STÁT A PRÁVO – TEST A

TÉMA 9. LEKCE: MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Trestní právo

1.) Vysvětlete, kdo je **obžalovaný** a kdo je **odsouzený** a jaký je mezi nimi rozdíl.

2.) Popište, jaké jsou **základní prameny** trestního práva.

3.) Uvedte **důvody pro uvalení vazby**.

4.) Co je **mimosoudní narovnání**?

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 9. LEKCE: MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Trestní právo

- 1.) Vysvětlíte, jaký je **rozdíl** mezi **advokátem** a **notářem**.
- 2.) Popište, **jak se rozděluje trestní právo**, včetně obsahu **právních norem**.
- 3.) Uvedte, jaké jsou **mimořádné pravomoci prezidenta republiky** v oblasti trestního práva (**včetně obsahu**).
- 4.) Vyjmenujte **pět okolností, které vylučují trestnost**, přestože došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu a byla i zjištěna vina.

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 9. LEKCE: MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Trestní právo

- 1.) Vysvětlete, kdo jsou **spolupachatelé** a **jak je rozdělujeme** z hlediska účasti na trestném činu.

- 2.) Popište, jaké jsou **právní vztahy účastníků** trestního práva.

- 3.) Jaké jsou **druhy trestů v ČR**?

- 4.) Definujte **vinu** a **popište její formy**.

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 9. LEKCE: MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekce Trestní právo

1.) Vysvětlete, co je **skutková podstata trestného činu**, a uveďte **nejméně tři příklady**.

2.) Popište, kdo je **obviněný** a kdo je **pachatel trestného činu** a jaký je mezi nimi rozdíl.

3.) Uveďte, jaká jsou specifika **trestní odpovědnosti nezletilých**.

4.) Co je **trestní právo**?

MEZINÁRODNÍ VZTAHY – LOSOVACÍ LÍSTKY

TÉMA 9. LEKCE: MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Sada 36 losovacích lístků

k rozdělení žáků pro přípravu materiálů (domácí úkol)
a skupinovou práci v následující lekci

OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU
OSN	RE	NATO	EU

STÁT A PRÁVO – TEST A

TÉMA 11. LEKCE: PROCES GLOBALIZACE

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Mezinárodní vztahy, ČR v mezinárodních organizacích a Proces globalizace

- 1.) Vysvětlete, co je předmětem zkoumání **mezinárodních vztahů**.

- 2.) Popište, jaký je **rozdíl** mezi **anexí** a **okupací**.

- 3.) Uvedte, **odkdy je Česká republika členem NATO** a charakterizujte **cíle této organizace**.

- 4.) Co bývá označováno pojmem **globalizace**?

STÁT A PRÁVO – TEST B

TÉMA 11. LEKCE: PROCES GLOBALIZACE

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Mezinárodní vztahy, ČR v mezinárodních organizacích a Proces globalizace

- 1.) **Vyjmenujte různé úrovně ekonomické spolupráce mezi dvěma zeměmi.**

- 2.) **Popište proceduru vytváření mezinárodní smlouvy.**

- 3.) **Uvedte, odkdy je Česká republika členem OSN a charakterizujte cíle této organizace.**

- 4.) **Co znamená standardizace.**

STÁT A PRÁVO – TEST C

TÉMA 11 LEKCE: PROCES GLOBALIZACE

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Mezinárodní vztahy, ČR v mezinárodních organizacích a Proces globalizace

1.) Vysvětlíte, jaký je **rozdíl mezi Evropskou radou, Radou Evropské unie a Radou Evropy**.

2.) Popište, co jsou **globální problémy**.

3.) **Vyjmenujte významné mezinárodní organizace, jejichž členem je i ČR.**

4.) Charakterizujte **systém kolektivní bezpečnosti**.

STÁT A PRÁVO – TEST D

TÉMA 11. LEKCE: PROCES GLOBALIZACE

Jméno a příjmení:

Třída:

Test z lekcí Mezinárodní vztahy, ČR v mezinárodních organizacích a Proces globalizace

- 1.) Charakterizujte **Evropskou unii** a uveďte, **odkdy je Česká republika členem**.

- 2.) Popište **subjekty mezinárodních vztahů**.

- 3.) Uveďte **příklad sporného dopadu procesu globalizace**, o kterém se vedou diskuse, včetně **argumentů** hodnotících jeho **důsledky kladně i záporně**.

- 4.) Vyjmenujte **způsoby mírových řešení sporných momentů** mezi dvěma státy.

ZVLÁŠTNÍ PŘÍLOHA KE KNIZE

SADA UNIVERZÁLNÍCH LOSOVACÍCH LÍSTKŮ – 36 KUSŮ

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$	$\frac{2}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$	$\frac{2}{2}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$	$\frac{3}{2}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{1}{6}$	$\frac{3}{2}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{1}{6}$
$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$
$\frac{4}{2}$ $\frac{3}{3}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{2}{6}$	$\frac{4}{2}$ $\frac{3}{3}$ $\frac{2}{4}$ $\frac{2}{6}$	$\frac{5}{2}$ $\frac{3}{3}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{6}$	$\frac{5}{2}$ $\frac{4}{3}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{6}$	$\frac{6}{2}$ $\frac{4}{3}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{6}$	$\frac{6}{2}$ $\frac{4}{3}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{6}$
$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{1}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{18}$
$\frac{7}{2}$ $\frac{5}{3}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{6}$	$\frac{7}{2}$ $\frac{5}{3}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{6}$	$\frac{8}{2}$ $\frac{5}{3}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{6}$	$\frac{8}{2}$ $\frac{6}{3}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{6}$	$\frac{9}{2}$ $\frac{6}{3}$ $\frac{5}{4}$ $\frac{3}{6}$	$\frac{9}{2}$ $\frac{6}{3}$ $\frac{5}{4}$ $\frac{3}{6}$
$\frac{2}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{1}{18}$	$\frac{2}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{1}{18}$
$\frac{10}{2}$ $\frac{7}{3}$ $\frac{5}{4}$ $\frac{4}{6}$	$\frac{10}{2}$ $\frac{7}{3}$ $\frac{5}{4}$ $\frac{4}{6}$	$\frac{11}{2}$ $\frac{7}{3}$ $\frac{6}{4}$ $\frac{4}{6}$	$\frac{11}{2}$ $\frac{8}{3}$ $\frac{6}{4}$ $\frac{4}{6}$	$\frac{12}{2}$ $\frac{8}{3}$ $\frac{6}{4}$ $\frac{4}{6}$	$\frac{12}{2}$ $\frac{8}{3}$ $\frac{6}{4}$ $\frac{4}{6}$
$\frac{3}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{2}{12}$ $\frac{2}{18}$
$\frac{13}{2}$ $\frac{9}{3}$ $\frac{7}{4}$ $\frac{5}{6}$	$\frac{13}{2}$ $\frac{9}{3}$ $\frac{7}{4}$ $\frac{5}{6}$	$\frac{14}{2}$ $\frac{9}{3}$ $\frac{7}{4}$ $\frac{5}{6}$	$\frac{14}{2}$ $\frac{10}{3}$ $\frac{7}{4}$ $\frac{5}{6}$	$\frac{15}{2}$ $\frac{10}{3}$ $\frac{8}{4}$ $\frac{5}{6}$	$\frac{15}{2}$ $\frac{10}{3}$ $\frac{8}{4}$ $\frac{5}{6}$
$\frac{3}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{3}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$
$\frac{16}{2}$ $\frac{11}{3}$ $\frac{8}{4}$ $\frac{6}{6}$	$\frac{16}{2}$ $\frac{11}{3}$ $\frac{8}{4}$ $\frac{6}{6}$	$\frac{17}{2}$ $\frac{11}{3}$ $\frac{9}{4}$ $\frac{6}{6}$	$\frac{17}{2}$ $\frac{12}{3}$ $\frac{9}{4}$ $\frac{6}{6}$	$\frac{18}{2}$ $\frac{12}{3}$ $\frac{9}{4}$ $\frac{6}{6}$	$\frac{18}{2}$ $\frac{12}{3}$ $\frac{9}{4}$ $\frac{6}{6}$
$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$	$\frac{4}{9}$ $\frac{3}{12}$ $\frac{2}{18}$